

Fremsat den 1. marts 2022 af Karina Lorentzen Dehnhardt (SF), Anne Valentina Berthelsen (SF) og Karsten Hønge (SF)

Forslag til folketingsbeslutning

om retskrav på erstatning til ofre for en terrorhandling begået i udlandet

Folketinget pålægger regeringen i indeværende folketingssamling at fremsætte de nødvendige forslag til ændring af lovgivningen, således at danske borgere, der måtte blive ofre for en terrorhandling begået i udlandet, eller pårørende hertil, sikres et retskrav på erstatning efter offererstatningsloven.

Bemærkninger til forslaget

Bemærkninger til forslaget

Gennem de seneste år har vi desværre oplevet tragiske eksempler på terrorhandlinger i udlandet, hvor uskyldige – herunder danske borgere – er blevet skadet eller i værste fald omkommet som følge af terrorhandlingen. For ofrene og deres pårørende kan sådanne oplevelser forårsage livslange fysiske og psykiske skader og traumer, og behovet for økonomisk kompensation kan være stort.

Det er imidlertid ikke givet, at man som offer eller pårørende bliver tilkendt erstatning hverken fra gerningspersonerne eller staten i det land, hvor terrorhandlingen har fundet sted. Vi har blandt andet oplevet sagen fra Marokko, hvor de pårørende til en dansk kvinde, der blev dræbt i Marokko i december 2018, fortsat kæmper for at få erstatning.

Retskrav på erstatning til ofre for en terrorhandling begået i udlandet

I Danmark yder staten erstatning og godtgørelse for personskade, der forvoldes ved overtrædelse af straffeloven, hvis overtrædelsen er begået i den danske stat og de almindelige betingelser for at tilkendes erstatning i øvrigt er opfyldt, jf. offererstatningsloven.

Hvis skaden derimod er sket ved straffelovsovertrædelse begået i udlandet, er der ikke samme klare muligheder for at få tilkendt erstatning fra den danske stat. Det fremgår af en besvarelse fra justitsministeren, at staten kun i særlige tilfælde betaler erstatning for skader, der er begået uden for Danmark, og kun hvis borgeren har bopæl i Danmark, har dansk indfødsret eller på gerningstidspunktet gjorde tjeneste for en dansk udenrigsrepræsentation, jf. Retsudvalget alm. del – svar på spørgsmål 1571, folketingsåret 2020-21.

Det følger af forarbejderne til offererstatningslovens § 1, stk. 3, 1. pkt., at bestemmelsen vil finde anvendelse, hvis danskere er ofre for terrorhandlinger i udlandet. Bestemmelsen er dog forbeholdt helt særlige tilfælde, hvor konkrete grunde taler for at yde erstatning (billighedserstatning), jf. Retsudvalget alm. del – svar på spørgsmål 1571, folketingsåret 2020-21.

De pårørende i den ovenfor nævnte sag blev undtagelsesvis tilkendt efterladtegodtgørelse fra den danske stat, som følge af at drabet på deres datter var udtryk for en terrorhandling, selv om handlingen var foregået i udlandet. Nævnet lagde ved afgørelsen særlig vægt på forbrydelsens meget voldsomme karakter samt eksponeringen af drabet i pressen og på internettet og på, at ansøgerne som følge heraf havde været udsat for en sådan krænkelse og følelsesmæssig belastning, at der var grundlag for at tilkende dem efterladtegodtgørelse, uanset at deres datter ikke var mindreårig og på tidspunktet for drabet var flyttet hjemmefra. Her henvises til gengivelse af sagen i Erstatningsnævnet Årsberetning 2019, s. 17.

Efter gældende regler er det således muligt at få tilkendt erstatning, hvis en dansk borger selv kommer til skade i udlandet ved et terrorangreb, eller hvis man er pårørende til en dansk borger, der omkommer ved terrorangreb i udlandet.

Der er imidlertid ikke et retskrav på erstatning efter de gældende regler, og den endelige afgørelse af, hvorvidt der i den konkrete situation skal tilkendes erstatning, træffes af Erstatningsnævnet. Som det fremgår af ovenstående gengivelse af nævnets afgørelse, er der dog tale om en helt konkret vurdering, der i sagen begrundes godtgørelse til de efterladte.

Efter forslagsstillernes opfattelse er det uhensigtsmæssigt, at der er forskel på terrorofres retsstilling, afhængig af om handlingen er begået på dansk jord eller uden for Danmark. Det er efter forslagsstillernes opfattelse uholdbart, at graden af efterfølgende eksponering i medier og på internettet skal være en medvirkende faktor for at opnå erstatning, idet krænkelser og den følelsesmæssige belastning ved at være udsat for et terrorangreb eller være pårørende til et offer for et terrorangreb i forvejen må siges at være maksimal.

Ofre for terrorangreb er under betydelig offentlig bevågenhed og har brug for respektfuld behandling fra samfundets side. Derfor bør der tages særligt hensyn til behov hos ofre for terrorisme, og samfundet bør beskytte deres værdighed og sikkerhed mod sekundær og gentagen viktimisering og intimidering.

Lovgivningen bør i højere grad tilgodese denne særligt sårbare kategori af ofre og anerkende, at terrorisme udgør en af de groveste overtrædelser af de grundlæggende principper, vores demokratiske samfund bygger på, og en trussel mod den frie udøvelse af grundlæggende menneskerettigheder.

Derfor ønsker forslagsstillerne med dette forslag at sikre, at danske borgere, der kommer til skade ved en terrorhandling, eller pårørende hertil, sikres et egentligt retskrav på erstatning eller godtgørelse fra den danske stat, uanset om overtrædelsen er foregået på dansk jord eller under lovligt ophold i udlandet. Det vil fortsat være en forudsætning for udbetaling af erstatning eller godtgørelse, at de øvrige betingelser efter offererstatningsloven er til stede, herunder betingelserne for skadevolders erstatningsansvar.

Dette forslag forholder sig ikke til de tilfælde, hvor ofrene kommer til skade ved et terrorangreb, mens de er på arbejde. Dette forhold reguleres fortsat efter arbejds-skadeloven.

Estimat af, hvad forslaget vil koste, og finansiering

Det forventes, at udgifterne forbundet med et retskrav på erstatning til ofre for en terrorhandling begået i udlandet vil være begrænsede og vil kunne afholdes af kontoen for erstatning til ofre for forbrydelser.

Skriftlig fremsættelse

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om retskrav på erstatning til ofre for en terrorhandling begået i udlandet.

(Beslutningsforslag nr. B 167)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.